

DAT DERDE BELANGRIJKE KEUZEMOMENT

V.l.n.r.: Jan-Hendrik de Jonge, Nina de Kinder, Femke Staring, Rosalien Stevens en Gijs Weekhout.

Leerlingen kiezen een middelbare school en na afloop van die middelbare school een vervolgoopleiding of -studie. Maar daar tussenin zit nog een belangrijke keuze: de keuze van een profiel voor in de bovenbouw. Daarom is er op Candea in 2-vmo/mavo en 3-havo/vwo veel aandacht voor keuzebegeleiding. Candea Nieuws sprak met twee decanen en drie leerlingen.

Volgens de decanen Rosalien Stevens (havo) en Jan-Hendrik de Jonge (vwo) is het vooral een belangrijk moment, omdat ieder profiel studies mogelijk maakt maar ook uitsluit. "Het profiel moet passen bij je interesses én je talenten. We proberen zo goed mogelijk te helpen bij die keuze," vertelt Jan-Hendrik. Dat is nodig, want zeker de helft van de leerlingen weet nog niet wat ze later willen gaan doen.

'ERVAREN' VIERDEKLASSERS

De week vóór de voorjaarsvakantie stond voor 3-havo en 3-vwo in het teken van de profielkeuze. Te beginnen op maandag met een leerlingenpanel, waarbij de derdeklassers vragen konden stellen aan 'ervaren' vierdeklassers. Ook waren er oefenlessen van bovenbouwvakken, zoals *bewegen, sport & maatschappij* op de havo en Spaans en wiskunde B op het vwo.

Donderdag verzorgden de leerlingen een profielkeuzeavond voor hun ouders om ook die er goed bij te betrekken. Verder vertelden de vakdocenten in hun lessen wat leerlingen met hun vak kunnen qua studie- en beroeps-

keuze. De leerlingen krijgen van de vakdocenten ook nog een advies of ze met hun vak moeten doorgaan. Rosalien: "Ze maken per leerling een inschatting of ze straks kans hebben op een voldoende bij het examen."

De maand wordt op 29 februari afgesloten met een speeddate-evenement in het Van der Valk-hotel in Duiven, waar zo'n honderd professionals van 18.15 tot 21.00 uur klaar zitten om leerlingen uit de hele Liemers alles over hun beroep of branche te vertellen. Voordat het zover is, moeten de leerlingen hun voorlopige profielkeuze doorgeven. Jan-Hendrik: "Dat is direct na de voorjaarsvakantie. Als decanen gaan wij dan met alle leerlingen in gesprek. We checken of ze overal aan gedacht hebben en of er nog vragen of twijfels zijn. Ouders kunnen ons ook benaderen." Eind maart volgt dan de definitieve keuze.

ANDERE STUDIEHOUDING

De profielkeuze is niet het enige wat verandert in de bovenbouw. "Docenten gaan dieper in op de leerstof, waardoor inzicht belangrijker wordt. Je krijgt niet alles meer op

een presenteerblaadje aangeboden. Dat vereist een andere studiehouding met meer eigen initiatief en verantwoordelijkheid. Dat is lastig, maar ze leren het vanzelf," weet Rosalien. "Een ander verschil is dat de samenstelling van de klas per vak kan verschillen. Ook dat went snel," zegt Jan-Hendrik.

Nina de Kinder (3-havo)

De keuzebegeleiding: "Je krijgt genoeg hulp, maar ik heb het voordeel dat ik al weet dat ik verloskundige wil worden. Dan moet je biologie kiezen. Ik denk dat ik ga voor het profiel *conomie & maatschappij*. Omdat ik al weet wat het wordt, is mijn mentor drukker met andere leerlingen. Dat vind ik logisch."

De bovenbouw: "Het is fijn dat je vakken kunt kiezen die je echt interesseren. Aan de andere kant moet je meer verslagen maken, zijn er drukke toetsweken en tellen cijfers in 4-havo al mee voor het examen. Dat je geen vaste klas meer hebt, vind ik leuk: dan leer je andere mensen kennen."

Gijs Weekhout (3-vwo)

De keuzebegeleiding: "We werken met het onlineprogramma *Qompas*. Dat helpt je te ontdekken wat je wilt en kunt. Ik praat er ook over met mijn mentor, maar je moet het zelf doen. Ik heb nog geen idee wat ik later wil worden, behalve iets met vliegtuigen. Ik twijfel nog tussen de profielen *natuur & techniek* en *natuur & gezondheid*."

De bovenbouw: "De vierdeklassers vertelden dat het meer leerwerk is en dat je tussenuren goed moet benutten. Het zal moeilijker zijn en de examens komen dichterbij, maar ik vind het niet zo spannend. Ik doe gewoon mijn best."

Femke Staring (3-havo)

De keuzebegeleiding: "Qompas is handig als je het niet weet, maar ik weet al heel lang dat ik naar de pabo wil. Dan heb je *conomie & maatschappij* nodig. Economie vind ik dit jaar een leuk vak, maar ik heb het boek van volgend jaar gezien, pffff."

De bovenbouw: "Ik ben blij dat ik natuurkunde en scheikunde kan laten vallen, maar ik heb gehoord dat 4-havo een pittig jaar is. Ze gaan dieper op de stof in en je moet veel leren voor toetsen. Maar het zal wel goed komen."

KINDERGICHT EN METEEN VERTROUWD (TERUGBLIK OPEN DAG)

Candea heeft een zéér geslaagde open dag achter de rug. Het was gezellig druk. Docenten en leerlingen hadden de tijd om hun enthousiasme over hun school over te brengen en om vragen goed te beantwoorden. Een korte terugblik met Romy Slagter en Odette Westerveld.

Romy en Odette zijn Candea's contactpersonen voor het basisonderwijs; Romy voor de locatie Eltensestraat (sbb/bb, bb/kb en kb/mavo) en Odette voor de locatie Saturnus (mavo/havo en havo/vwo).

Eerste vraag: wat staat je het meest bij van de open dag? Romy moet even nadenken, maar antwoordt dan: "Een compliment. Iemand zei dat wij echt kindgericht zijn en oog en oor hebben voor iedere leerling. Dat vond ik fijn om te horen, want dat is waar wij voor staan."

Zelfde vraag voor Odette: "Wat ik veel terugkreeg, is het warme onthaal. Candea voelt voor kinderen en ouders meteen vertrouwd. De kinderen zijn hier al vaker geweest, bijvoorbeeld voor mini-maatwerklessen, en ze komen veel

in the picture

LEREN DAT NIET ALLES ZWART-WIT IS

Zeg je Candea, dan zeg je ook een beetje 'debatteren'. Want debatteren is populair op Candea en het debatteam heeft al heel wat prijzen binnengesleept. Vrijdag 2 februari plaatsten onze debaters zich via de provinciale voorronde voor de landelijke finale van *Op weg naar het Lagerhuis*. Een vragenronde met Timo Kooren (4-havo) en Nouchka Stokvis (2-vwo), plus één aanvulling van docent en begeleider Michiel Kuijpers.

Waarom bij het debatteam? Timo: "In de derde was ik een paar keer de beste bij een debatopdracht. Toen dacht ik 'dat kan ik wel'. Michiel maakte me nog enthousiaster." Nouchka: "Ik heb op de open dag een paar rondjes mee gedebatteerd. Echt waar, ik vond het zo leuk dat ik voor Candea heb gekozen." Michiel: "Dat weet ik nog goed, want ze deed het fantastisch. Nouchka is verreweg onze jongste deelnemer ooit. Terwijl Timo als vierdeklasser ook nog jong is."

Moet je een wijsneus zijn? Timo: "Nee, maar het is wel het stereotype beeld. We zijn allemaal normale leerlingen, die ook sporten en andere dingen doen. Je moet je wel goed inlezen en lef hebben." Nouchka: "Ik ben van nature wel een beetje een wijsneus en ik zorg altijd dat ik de feiten en cijfers op orde heb."

Ben je in de klas een haantje-de-voorst? Timo: "Nou, ik ben wel echt aanwezig en dan kom je weleens bij de coördinator leerlingzaken. Dus zo heb ik meneer Kuijpers leren kennen. Maar bescheiden mensen kunnen ook heel goed debatteren." Nouchka: "Ja, op een positieve manier. Ik durf voor mijn mening uit te komen, maar dat gaat niet zover dat ik eruit word gestuurd."

Kun je je kwaad maken over onderwerpen? Nouchka: "Over klimaatverandering. Maar je krijgt een stelling en dan hoor je of je voor of tegen moet zijn. Dus je verdedigt ook dingen waar je het totaal niet mee eens bent." Timo: "Ik heb wel sterke meningen, maar word niet kwaad. Het helpt trouwens wel als je het eens bent met een stelling."

Wie is jouw voorbeeld? Timo: "Lea uit mijn team doet het fantastisch, vooral de manier waarop ze haar punt maakt en daarbij lichaamstaal gebruikt." Nouchka: "Het is moeilijk om humor in te zetten zonder over de grens te gaan. Ik vind het knap hoe Kfir en Roel dat doen."

Wat leer je van het debatteam? Nouchka: "Je leert dat je van twee kanten naar een onderwerp kunt kijken, dat niet alles zwart-wit is." Timo: "Verschrikkelijk veel: bijvoorbeeld beter spreken en presenteren, voor je mening opkomen en samenwerken in een team."

column

HOE VOELT HET?

Hoe kies je een school als je in groep 8 zit? Ooit stonden mijn kinderen (ze zitten inmiddels op het hbo) voor die vraag. Ze hadden een vader die vond dat hij er verstand van had. Als corrector was hij ooit verantwoordelijk voor de contacten met het basisonderwijs en de toelating van honderden leerlingen per jaar. Maar zijn kinderen bleken heel andere criteria aan te leggen dan hij in zijn hoofd had. Hun gevoel bleek doorslaggevend. Hun argumenten waren niet echt objectief, of rationeel. Verassend genoeg ging ik daar zelf op een bepaald moment in mee. Een al wat oudere dame die in de aula een praatje hield, gaf de doorslag. Wat een aardige, prettige toon! Daar vertrouw je je kind zonder aarzelen aan toe. Mijn dochter heeft een geweldige tijd gehad op haar middelbare school. Mijn zoon hoorde ik er nooit zo over (tja, jongens...). Maar toen we een tijdje geleden nog eens langs het gebouw reden, zei hij: "Zo! Hier heb ik toch een supergoede tijd gehad!" Kennelijk werkt het, dat gevoel.

DRS. L.H.M. (LÉON) LUCAS (rector)

AGENDA

19 feb. Toetsvrije dag Ij. 1 t/m 3. 20 feb. Presentatieavond technasium Ij. 1. 21 feb. Speeddaten met professionals 3- en 4-bb/kb/mavo. 23 feb. Voorlopige profielkeuze 3-havo/vwo. Week 9 Invullen OMZA-selfie door leerlingen. 29 feb. Speeddaten met professionals 3- t/m 5-havo en 3- t/m 6-vwo. Week 10 Brief definitieve pakketkeuze 2- en 3-bb/kb/mavo naar leerlingen. 4 en 5 maart Leerlingbesprekingen Sat. (vanaf 12.15 uur). 7 en 8 maart Leerlingbesprekingen Elt. (vanaf 12.15 uur). 11 maart Schoolfotograaf Sat. Profielwerkstukmarkt 5-vwo (16.00-20.00 uur). Vergadering medezeggenschapsraad. 12 maart Schoolfotograaf Elt. Profielwerkstukmarkt 5-vwo (16.00-20.00 uur). 13 maart Voorronde muziekfestival MACC (19.30-22.00 uur). 15 maart Finale MACC (20.00-22.00 uur).

bekenden tegen van de sportclub en de basisschool." Op de locatie Eltensestraat waren er veel vragen over de extra ondersteuning die Candea te bieden heeft, maar ook over vakken en welke methodes en boeken worden gebruikt. Bij de kinderen waren doe-dingen in trek. Bijvoorbeeld de VR-bril (virtual reality) bij *media, vormgeving & ICT* en de 'diamantkaart'. Romy: "De kinderen konden via opdrachten gouden stickers verzamelen en een prijs verdienen." De winnaars zijn Saar Lelivelt van IKC Het Klokhuis en Indy Florissen van basisschool De Tamboerijn.

Op de locatie Saturnus viel het talencafé in de aula, met een bistro bij Frans en een rode telefooncel bij Engels, erg in de smaak. Ook letterlijk vanwege de lekkere hapjes en drankjes en de muziek van leerlingen en docenten. De kinderen vonden het vasthouden van een levende slang bij biologie fantastisch, getuige de vele filmpjes op sociale media. Heel leuk was ook de grote belangstelling uit andere plaatsen dan Duiven en Westervoort, zoals Zevenaar, Arnhem en Huissen. Odette: "Niet alleen voor het technasium, we zien dat leerlingen zich breder oriënteren."

ONLINE AANMELDEN

We hopen natuurlijk dat leerlingen na zo'n mooie open dag voor Candea kiezen. Dat kan online op www.candea.nl tijdens de landelijke aanmeldweek (25 t/m 29 maart). Voor wie nog vragen heeft, houdt Candea in deze week vier open spreekuren: maandag 25 maart 15.00-16.00 uur, dinsdag 26 maart 18.00-19.00 uur, woensdag 27 maart 15.00-16.00 uur en donderdag 28 maart 18.00-19.00 uur. De spreekuren zijn op de locatie Eltensestraat. Na de aanmelding gaan Romy en Odette op bezoek bij de basisscholen om iedere leerling te bespreken. Indien nodig kan op verzoek van de ouders, de basisschool of Candea een extra gesprek plaatsvinden. We willen graag dat alle nieuwe Candea-leerlingen straks een perfecte start maken in de brugklas!